

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานประมาณจากเครื่องปฏิกรณ์ประมาณ และการเป็นคู่ความร่วมในคดี ในกรณีมีการโอนบรรดาภิจิจกรรม ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินบประมาณของสำนักงานประมาณเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๒๐๑.๔/๕๓๐๑๔๖๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้มีความเห็นชอบข้อหารือของกระทรวงวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี และสำนักงานประมาณเพื่อสันติ เกี่ยวกับการโอนบรรดาภิจิจกรรม ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และ เงินบประมาณของสำนักงานประมาณเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๔๐๔/๒๕๕๔ เรื่องเสร็จที่ ๒๔/๒๕๕๑ และเรื่องเสร็จที่ ๒๘๖/๒๕๕๒) และได้มอบหมาย ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร่วบรวมประเด็นปัญหาการโอนบรรดาภิจิจกรรม ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินบประมาณของห้องสองหน่วยงาน และขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาอีกรอบหนึ่ง

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแจ้งว่า ขณะนี้มีประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับ การโอนบรรดาภิจิจกรรม ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินบประมาณของสำนักงานประมาณเพื่อสันติ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่จำเป็นต้องหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังต่อไปนี้

๑. โดยที่พระราชบัญญัติพลังงานประมาณเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ บัญญัติให้สำนักงาน ประมาณเพื่อสันติ มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการพลังงานประมาณ เพื่อสันติ และปฏิบัติงานธุรการอื่น แลกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานประมาณเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้สำนักงานประมาณเพื่อสันติมีภารกิจ เป็นหน่วยงานกลางในการเสนอแนะนโยบาย แนวทาง และแผนยุทธศาสตร์ด้านพลังงานประมาณ ในทางสันติ กำกับให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้และประชาชน และปฏิบัติการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีนิวเคลียร์ ต่อมา ได้มีการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ให้บริการเทคโนโลยี นิวเคลียร์และผลิตผลิตภัณฑ์ไฮโซทั่วไป ให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุน และถ่ายทอด เทคโนโลยีทางด้านวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ รวมทั้งวิจัยการใช้ประโยชน์จากพลังงานประมาณ และคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ให้บริการเทคโนโลยีนิวเคลียร์และผลิตผลิตภัณฑ์ไอโซโทปรังสี ให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุน และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ รวมทั้งวิจัยการใช้ประโยชน์จากพลังงานประมาณ และคณาระบบมนต์ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ อนุมัติการโอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินบประมาณของสำนักงานประมาณเพื่อสันติ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งการที่จะดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการ จัดตั้งนั้น สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ต้องใช้เครื่องปฏิกรณ์ประมาณ ที่ขณะนี้ยังไม่สามารถจัดหาได้ จึงมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องปฏิกรณ์ประมาณที่ตั้งอยู่ ณ เขตบางเขน แต่โดยที่เครื่องปฏิกรณ์ประมาณดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของสำนักงานประมาณเพื่อสันติที่ยังไม่ได้โอน ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ประกอบกับสำนักงานประมาณ เพื่อสันติเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานประมาณจากเครื่องปฏิกรณ์ ประมาณ ตามใบอนุญาตเลขที่ ๑/๒๕๒๘ จากคณะกรรมการพลังงานประมาณเพื่อสันติ ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานประมาณเพื่อสันติฯ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงผู้รับใบอนุญาตจากสำนักงาน ประมาณเพื่อสันติเป็นสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จะต้องดำเนินการตาม กฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไข วิธีการขอรับใบอนุญาต และการดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุต้นกำลัง วัสดุพloyได้ หรือพลังงานประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีข้อจำกัดในเงื่อนไขและวิธีการ ยื่นคำขออนุญาต และแม้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จะยื่นขอรับ ใบอนุญาตได้ แต่บทเฉพาะกาล ข้อ ๕๓ วรรคสอง แห่งกฎหมายวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุต้นกำลัง วัสดุพloyได้ หรือพลังงาน ประมาณฯ กำหนดให้ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานประมาณจากเครื่องปฏิกรณ์ ประมาณที่ออกให้ก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปอีก ๕ ปีนับแต่วันที่กฎหมาย ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ส่งผลให้เครื่องปฏิกรณ์ประมาณที่เขตบางเขนสามารถใช้งานได้ต่อไป เพียงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายเท่านั้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ จึงมีประเด็นข้อหารือว่า

๑.๑ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และสำนักงานประมาณ เพื่อสันติ ในฐานะผู้รับใบอนุญาต สามารถทำบันทึกข้อตกลงการใช้เครื่องปฏิกรณ์ประมาณโดยให้ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ใช้เครื่องปฏิกรณ์ประมาณ ตามร่างบันทึก ข้อตกลงที่ส่งมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฎบัญญัติ สามารถกระทำได้หรือไม่

๑.๒ หากสามารถกระทำได้ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องเสนอ คณาระบบมนต์เพื่อวินิจฉัยโดยถือเป็นการดำเนินกิจการขององค์การมหาชนกับส่วนราชการที่ซ้ำซ้อน หรือขัดแย้งกัน ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ หรือจะต้อง

เสนอต่อคณะกรรมการพลังงานประมาณเพื่อสันติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติ พลังงานประมาณเพื่อสันติฯ

๑.๓ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการให้บริการด้านนิวเคลียร์ในอนาคต หากสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สามารถใช้เครื่องปฏิกรณ์ประมาณที่เขตบางเขนได้ แต่การจัดหาเครื่องปฏิกรณ์ประมาณเครื่องใหม่ไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกรอบเวลาตามบทเฉพาะกาลแห่งกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไข วิธีการขอรับใบอนุญาต และการดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุดั้นกำลัง วัสดุพลอยได้ หรือพลังงานประมาณฯ ที่ให้ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานประมาณจากเครื่องปฏิกรณ์ประมาณ มีผลใช้ได้ต่อไปอีก ๕ ปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ สำนักงานประมาณเพื่อสันติสามารถเสนอให้มีการแก้ไขขยายกรอบเวลา ที่ให้ใบอนุญาตดังกล่าวมีผลใช้ได้ออกไปอีกตามความเหมาะสมและจำเป็นได้หรือไม่ ประการใด

๒. กรณีการโอนกิจการในส่วนของสัญญาเลขที่ ๖๐/๒๕๓๘ สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษา โครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรชั้นนำ EWE และสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาจ้าง ออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ประมาณฯ กับบริษัทเยอเนอร์ล อะตอนมิคส์ (บริษัท GA) อันเป็นสัญญาจ้างที่มีการบอกเลิกสัญญาและอยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้nonุญาตดุลากา โดยสำนักงานประมาณเพื่อสันติได้มอบให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้ดำเนินการแก้ต่างแทน ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้เคยมีความเห็นว่า หากจะมีการโอนสัญญาทั้งสองฉบับ จากสำนักงานประมาณเพื่อสันติ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเสนอต่อกองรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้มีการโอนสัญญาทั้งสองฉบับทำหนองเดียวกับที่ได้ดำเนินการนำเสนอเป็นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙ และหากกองรัฐมนตรีอนุมัติให้มีการโอนแล้ว การโอนดังกล่าวอยู่มีผลนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกajดังตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๒๘๖/๒๕๕๒) นั้น เนื่องจากปรากฏว่าสำนักงานอัยการสูงสุดโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๒๘๖/๒๕๕๒) ได้มีหนังสือขอให้สำนักงานประมาณเพื่อสันติในฐานะตัวความในสิ่งที่พิพากษาไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ดำเนินการให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เข้าเป็นคู่ความร่วมกับสำนักงานประมาณเพื่อสันติ เพื่อมิให้การดำเนินคดีในชั้nonุญาตดุลากา และการยื่นฟ้องผู้ค้าประภันได้รับผลกระทบอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลการดำเนินคดี โดยหากสำนักงานประมาณเพื่อสันติไม่อาจดำเนินการให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เข้าเป็นคู่ความร่วมได้ ให้เสนอปัญหาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีพิจารณาสั่งการ ซึ่งปรากฏว่าสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้ปฏิเสธการเข้าเป็นคู่ความร่วม โดยให้เหตุผลว่าไม่ใช่คู่สัญญาและยังไม่ได้รับอนุสิทธิ์ในสัญญาดังกล่าว และหากโอนสัญญาไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือให้เข้าเป็นคู่ความร่วมอาจส่งผลเสียต่อรูปคดี

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไม่เกิดความเสียหายต่อทางราชการ จึงมีประเด็นข้อหารือว่า

๒.๑ การจะให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เข้าเป็นคู่ความร่วมในคดีนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สามารถสั่งให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เข้าเป็นคู่ความร่วมในคดีได้หรือไม่ หรือจะต้องนำเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนุมัติให้มีการโอนสิทธิในสัญญาดังกล่าวไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามแนวทางของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) เพื่อให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีสถานะเป็นคู่ความในคดีแทนสำนักงานประมาณเพื่อสันติ

๒.๒ กรณีที่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ปฏิเสธการเข้าเป็นคู่ความร่วมในคดี จะเป็นกรณีที่มีปัญหาการข้ามขอนหรือขัดแย้งในการดำเนินกิจการขององค์กรมหาชนกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ที่ต้องให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยซึ่งคาดตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรมหาชนฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งรับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานประมาณเพื่อสันติ) ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้ว เห็นว่า ข้อหารือดังกล่าวมีข้อเท็จจริงและประเดิมปัญหาเกี่ยวนี้องกับข้อหารือที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานประมาณเพื่อสันติ และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้เคยหารือคณะกรรมการกฤษฎีกานายครั้ง โดยสรุปดังนี้

๑) สำนักงานประมาณเพื่อสันติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วท ๐๔๐๑/๗๐๐๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือเกี่ยวกับการโอนบรรดาภิการทัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินบประมาณของสำนักงานประมาณเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ว่า สัญญาเลขที่ ๖๐/๒๕๓๘ สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรฯ กิจกรรมร่วมค้า EWE และสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาระบบจัดการภารกิจ ซึ่งก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ประมาณฯ พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบจัดการภารกิจมั่นคงสีฟร้อมอุปกรณ์ ของโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์กรฯ ระหว่างสำนักงานประมาณเพื่อสันติกับบริษัทเยอเนอรัล อะตอมิกส์ (General Atomics: GA) จะเข้าข่ายเป็นหนี้สินที่จำเป็นจะต้องโอนให้แก่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์

แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ทันที ตามมาตรา ๔๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙ และมาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานป्रามाणเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (เรื่องเสร็จที่ ๔๐๔/๒๕๔๙)^๓ โดยสรุปว่า สัญญาทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์ จึงเป็นสิทธิและหนี้สินที่อาจโอนจากสำนักงานป्रามाणเพื่อสันติไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้แต่การพิจารณาว่าสมควรโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิและหนี้สินตามสัญญาทั้งสองฉบับนี้หรือไม่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไปตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาในด้านนโยบายและความเหมาะสมต่อไป

^๑ มาตรา ๔๐ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อยกเว้นให้มีการโอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานป्रามाणเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เนื่องในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากการพัฒนานิวเคลียร์ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ ไปเป็นของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้

^๒ มาตรา ๕ ในกรณีที่จะมีการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อดำเนินกิจการหนึ่งกิจการใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐได้อยู่แล้ว ซึ่งจะมีปัญหาการซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกันในการดำเนินกิจการ และคณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นสมควรอนุมัติให้มีการโอนอำนาจหน้าที่ กิจการทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นให้แก่องค์การมหาชนที่จะจัดตั้งขึ้น ให้อำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นโอนไปเป็นขององค์การมหาชนในวันที่พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การมหาชนมีผลใช้บังคับ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำที่ยังคงมีผู้ครองตำแหน่งอยู่ในสังกัดส่วนราชการได้ให้ยังคงเป็นของส่วนราชการนั้นต่อไปจนกว่าจะมีการยุบตำแหน่งนั้น ๆ

สิทธิตามวรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงสิทธิในการใช้หรือสิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การมหาชนมีผลใช้บังคับ

^๓ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานป्रามाणเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (เรื่องเสร็จที่ ๔๐๔/๒๕๔๙) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คุณที่สุด ที่ นร ๐๘๐๑/๐๗๖๘ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

(๒) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๒๐๑.๔/๔๙๐๗๖๙๑ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น ในสองประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔^๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และอำนาจตามความในมาตรา ๙๙^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบขาราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกคำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ ๘๐/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

“ข้อ ๔ เมื่อเกิดความเสียหายแก่น่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคนหนึ่งโดยไม่ซักซ้ำ เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้”

คณะกรรมการตามวรคานี้ ให้มีจำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เห็นสมควร

กระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดว่าในการนี้ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่จำนวนเท่าใด จะให้มีผู้แทนของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการพิจารณาของคณะกรรมการ ไว้ด้วย

^๔ มาตรา ๙๙ ให้ผู้บังคับบัญชาเมืองน้ำที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเมืองนัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำการทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเมืองนัย ให้กระทำการโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างชวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่เมืองนัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำการผิดวินัย ให้กระทำการโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และชัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำการทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ได้กระทำการผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ได้กระทำการผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชาปรับดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำการผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณียังมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัย ให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้และตามหมวด ๕ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการผิดวินัย

และสอบสวนหาข้อเท็จจริงในกรณีที่สำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบกรณีการจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรกษและการจ้างเหมาอุปกรณ์ระบบจัดการกับมันตั้งสือของสำนักงานประมาณเพื่อสันติว่า โครงการดังกล่าวมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่ามีการทุจริตหรือมีการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้ทางราชการเสียหาย นั้น เป็นการดำเนินการที่สามารถทำได้หรือไม่ ประการใด

ประเด็นที่สอง หากการออกคำสั่งดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจของปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะดำเนินการได้แล้ว กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องปฏิบัติต่อไปอย่างใดเพื่อให้การดำเนินการชอบด้วยกฎหมายและระบุแบบแผนของทางราชการ และหากจะต้องส่งเรื่องให้สำนักงานประมาณเพื่อสันติไปดำเนินการ บรรดาการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ที่ผ่านมาแล้ว จะสามารถโอนไปให้แก่คณะกรรมการที่จะมีการจัดตั้งขึ้นใหม่ได้หรือไม่ หรือจะสืบพลิกในทันทีที่มีการยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อหาผู้ชุดใช้ค่าเสียหาย กรณีโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรกษของสำนักงานประมาณเพื่อสันติ (เรื่องเสร็จที่ ๓๒๖/๒๕๕๐)^๔ โดยสรุปว่า ประเด็นที่หนึ่ง โดยหลักแล้วเลขานุการสำนักงานประมาณเพื่อสันติในฐานะหัวหน่วยงานของรัฐเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามข้อ ๔^๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดินปรากฏว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าบุคคลที่ดำรงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานประมาณเพื่อสันติมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรกษและการจ้างเหมาอุปกรณ์และก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิบัติฯ กรณีจึงไม่เหมาะสมที่จะให้เลขานุการสำนักงานประมาณเพื่อสันติพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเอง เพราะเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ต้องให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในฐานะผู้บังคับบัญชาหนีอี้ขึ้นไปขั้นหนึ่งของเลขานุการสำนักงานประมาณเพื่อสันติเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแทน ส่วนการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อหามูลการกระทำผิดทางวินัย นั้น เมื่อสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดินได้รายงานผลการตรวจสอบโครงการของสำนักงานประมาณเพื่อสันติให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทราบว่า มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่ามีการทุจริต

^๔ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อหาผู้ชุดใช้ค่าเสียหาย กรณีโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรกษของสำนักงานประมาณเพื่อสันติ (เรื่องเสร็จที่ ๓๒๖/๒๕๕๐) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๘๐๕/๓๙๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

^๕ “โปรดคูเซิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

ปฏิบัติหน้าที่หรือลงทะเบียนการปฏิบัติหน้าที่โดยมีขอบเขตให้ทางราชการเสียหาย แต่ยังไมได้ชี้มูลแน่ชัด โดยระบุพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดและตัวเจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิดว่าได้แก่ผู้ใด ดังนั้น ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงขอบที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาเจ้าหน้าที่ผู้ใดว่ากระทำความผิดวินัยหรือไม่

สำหรับประเด็นที่สอง เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา พิเศษ) จึงไม่ได้วินิจฉัยในประเด็นนี้

๓) สำนักงานป्रมาณเพื่อสันติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วท ๐๔๐๑/๔๐๙ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือเกี่ยวกับโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ที่ว่าหน่วยงานของรัฐแห่งใดจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดหาผู้รับจ้างรายใหม่ในการออกแบบและก่อสร้างเครื่องปฏิกรณ์ ซึ่งจะเข้ามารับงานแทนที่บริษัท GA

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑/๑๔๐ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๐ (เรื่องเสร็จที่ ๖๖๓/๒๕๕๐) ถึงสำนักงานป्रมาณเพื่อสันติ โดยสรุปว่า ข้อหารือนี้เป็นปัญหาที่ต้องพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ สำนักงานป्रมาณเพื่อสันติควรหารือไปยังคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุก่อน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามิ่งอาจรับไว้พิจารณาได้

๔) สำนักงานปรมาณเพื่อสันติได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๔๐๔/๑๐๕๗ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือในสองประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อไม่มีการโอนสัญญาเลขที่ ๖๐/๒๕๓๘ และสัญญาเลขที่ ๕๙/๒๕๕๐ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้ว สำนักงานปรมาณเพื่อสันติจะต้องดำเนินการเปิดประมูลหาผู้รับจ้างรายใหม่และต้องดำเนินการตามรายละเอียดข้อเขตการดำเนินงานของโครงการเดิม หรือไม่

ประเด็นที่สอง ถ้าสำนักงานปรมาณเพื่อสันติได้ดำเนินการเปิดประมูลหาผู้รับจ้างรายใหม่จะมีผลผูกพันสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นผู้ต้องรับโอนเครื่องปฏิกรณ์ป्रมาณวิจัยที่ก่อสร้างเสร็จแล้วหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนสัญญาจ้างออกแบบและก่อสร้างเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณวิจัย ในโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ (เรื่องเสร็จที่ ๒๔/๒๕๕๑) โดยสรุปว่า การพิจารณาว่า

^๕ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนสัญญาจ้างออกแบบและก่อสร้างเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณวิจัยในโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ (เรื่องเสร็จที่ ๒๔/๒๕๕๑) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๐๑/๐๐๔ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี

สมควรโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สิน อันรวมถึงการดำเนินการตามสัญญาทั้งสองฉบับ ที่ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานประมาณเพื่อสันติไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์ แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่จะเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีตามมาตรา ๙^๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ และ มาตรา ๔๐^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ฯ อันเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาด้านนโยบายและความเหมาะสม ทำ午后องเดียวกับที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีได้ดำเนินการและเสนอเป็นมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ปัญหาที่สำนักงานประมาณเพื่อสันติขอหารือนี้จึงมิใช่ปัญหาทางกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกา จะพิจารณาวินิจฉัยได้

(๕) สำนักงานประมาณเพื่อสันติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วท ๐๔๐๔/๒๘๓๗ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือว่า เมื่อมีการโอนบรรดาภิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานประมาณเพื่อสันติเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับ งานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ที่มีอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ ใช้บังคับ ไปเป็นของ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้ว ส่งผลให้เครื่องปฏิกรณ์ประมาณวิจัย ซึ่งเป็นทรัพย์สินของสำนักงานประมาณเพื่อสันติโอนไปเป็นทรัพย์สินของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์ แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แต่ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานประมาณจากเครื่อง ปฏิกรณ์ประมาณ จะโอนไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยผลของ กฎหมายด้วยหรือไม่ และถ้าหากมีการโอนใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานประมาณ จากเครื่องปฏิกรณ์ประมาณ โดยผลของกฎหมาย สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การ มหาชน) ต้องขออนุญาตในการเปลี่ยนแปลงชื่อบุคคลที่ผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงาน ประมาณจากเครื่องปฏิกรณ์ประมาณ ต่อคณะกรรมการพัฒนาประมาณเพื่อสันติหรือไม่ หรือถ้าหาก ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานประมาณจากเครื่องปฏิกรณ์ประมาณ มิได้โอน โดยผลของกฎหมายแล้ว สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ต้องขอรับใบอนุญาต ต่อคณะกรรมการพัฒนาประมาณเพื่อสันติเป็นการเฉพาะรายหรือไม่

ต่อมา สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้มีหนังสือที่ วท ๕๕๐๑/๓๔๙๙ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอชี้แจง ข้อเท็จจริงและขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานี้ท้าประเด็น คือ

^๙ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ประเด็นที่หนึ่ง อาคารและเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ถือเป็นบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สิน ที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ ซึ่งได้โอนมาโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๙ หรือไม่ หรือ

ประเด็นที่สอง อาคารและเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ถือเป็นบรรดาภิการ ทรัพย์สินฯ ที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ ซึ่งได้โอนมาโดยผลของกฎหมายนับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้โอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติฯ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙

ประเด็นที่สาม สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีอำนาจตามกฎหมายที่จะออก กฎกระทรวง เรื่อง แบบคำขอการโอนสิทธิ ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้ซึ่งพลังงาน ปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู หรือเป็นอำนาจของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) ที่จะออกระเบียบ หรือประกาศ เรื่องแบบคำขอการโอนสิทธิ ใบอนุญาตผลิต มีไว้ใน ครอบครอง หรือใช้ซึ่งพลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู

ประเด็นที่สี่ อาคารวิทยาศาสตร์ชั่วภาพ อาคารจัดเก็บกากก้มมันตรังสีและอาคาร เผาากก้มมันตรังสี อาคารอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาคารพัฒนาวัสดุนิวเคลียร์ อาคารเครื่องปฏิกรณ์ ห้องรับประทานขนาด ๕๐๐ และ ๘๐๐ ตัน โรงผลิตน้ำบริสุทธิ์ อาคารเก็บเชื้อเพลิงใช้แล้ว อาคาร ผลิตไอโซโทป ๑-๓ อาคารนิวเคลียร์อุตสาหกรรม ห้องควบคุมระบบบัน้ำ สถานีจ่ายไฟฟ้าย่อย และ อาคารโคลอตต์ ๖๐ ถือเป็นบรรดาภิการ ทรัพย์สินฯ ที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ และ การใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ ซึ่งได้โอนมาโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๙ แล้วหรือไม่

ประเด็นที่ห้า สาระสำคัญของการโอนภารกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และ งบประมาณไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่ยังไม่ได้เสนอคณะกรรมการรับโอนมติให้มีการโอนนั้น มีผลในทางกฎหมาย อย่างไร และหากเกิดความเสียหายจากการที่มิได้นำเสนอคณะกรรมการรับโอนมติเพื่อให้ความเห็นชอบ ผลในทางกฎหมายผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบ

อย่างไรก็ได้ ต่อมาสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๔๐๔.๓/๖๑๓๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) ได้มี หนังสือ ที่ วท ๕๙๐๑/๖๙๙๓ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อขออนุช้อหารือดังกล่าว และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๔๔๒-๑๔๔๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติและสถาบันเทคโนโลยี นิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน) แจ้งว่าได้จำหน่ายเรื่องออกจากสารบบแล้ว

๖) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๒๐๑.๔/๕๒๐๑๖๔๘ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือในสามประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง การโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของ สำนักงานป्रามाणเพื่อสันติทั้งในส่วนของสัญญาว่าจ้างบริษัท GA สัญญาว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา โครงการ (บริษัท EWE) และทรัพย์สินอีกหลายรายการ ที่ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของสำนักงาน ป्रามाणเพื่อสันติแต่เป็นทรัพย์สินที่สามารถโอนไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ทบทวนและอนุมัติเพิ่มเติมเพื่อให้มีการโอนตามมาตรา ๙^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ และมาตรา ๔๐^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือไม่ หรือกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณทั้งหมดของสำนักงาน ป्रามाणเพื่อสันติที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยได้โอนไปโดยผลของกฎหมายและมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙ แล้ว ตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด

ประเด็นที่สอง มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ กำหนดเรื่องการโอน บรรดาภิการว่า เมื่อการจัดตั้งองค์การมหาชนจะมีปัญหาซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกันในการดำเนินกิจการ กับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ และคณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นสมควรอนุมัติให้มีการโอน อำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของหน่วยงานของรัฐนั้นไปเป็นของ องค์การมหาชนที่จะจัดตั้งขึ้น ให้อำนาจหน้าที่และกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณ นั้น โอนไปเป็นขององค์การมหาชนในวันที่พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การมหาชนมีผลใช้บังคับ ดังนั้น หากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้ทบทวนและ เพิ่มเติมเรื่องการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณตามที่สำนักงานป्रามाण เพื่อสันติได้เสนอตั้งกล่าวข้างต้นแล้ว ผลของการโอนจะนับแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติ

ประเด็นที่สาม หากการโอนกิจการของสำนักงานป्रามाणเพื่อสันติไปเป็นของสถาบัน เทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จะมีผลนับแต่วันที่พระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบัน เทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ มีผลใช้บังคับแล้ว การได้ ๑ ที่สำนักงานป्रามाण เพื่อสันติได้ดำเนินการในกิจการที่จะโอนดังกล่าวไปแล้วจะมีผลใช้บังคับได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณ เพิ่มเติม ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

พ.ศ. ๒๕๔๘ (เรื่องเสร็จที่ ๒๘๖/๒๕๔๗)^{๑๓} โดยสรุปว่า การโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานป्रามາณเพื่อสันติในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยให้แก่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) นั้นจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีพิจารณาว่าสมควรให้มีการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณในส่วนใดบ้าง โดยเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อยอนุมัติให้มีการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณ และเมื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติแล้ว ผลของการโอนจะถือว่าเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนใช้บังคับซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๔๐^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีข้อสังเกตว่า ในเรื่องการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณในกรณีนี้ หากเป็นกรณีที่เป็นไปตามเงื่อนไขของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็อาจเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการโอนสัญญาหั้งสองฉบับนั้นได้ แต่เนื่องจากระยะเวลาได้ล่วงเลยนานาแส่วน และโดยที่การโอนดังกล่าว มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ กำหนดให้มีผลย้อนหลังไปบังแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ มีผลบังคับใช้ตั้งนั้น ในการดำเนินการควรคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นรวมทั้งผลของการดำเนินการที่ผ่านมาซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไป

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและประเด็นข้อหารือของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานป्रามາณเพื่อสันติ และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งต่างแยกหารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกานายลายคริ้ง ประกอบกับข้อเท็จจริงและประเด็นข้อหารือ ตามหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ วท ๐๒๐๑.๔/๕๓๐๑๘๖๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๓ รวมทั้งคำชี้แจงของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปข้อเท็จจริงอันเป็นที่มาของปัญหา ทั้งหลายได้ว่า สาเหตุหลักเกิดจากการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณระหว่าง สำนักงานป्रามາณเพื่อสันติ กับสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และก่อให้เกิดปัญหาว่า

^{๑๓} บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณเพิ่มเติม ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ (เรื่องเสร็จที่ ๒๘๖/๒๕๔๗) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ บธ ๐๙๐๑/๐๕๓๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๗ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

จะคุณถึงการโอนเครื่องปฏิกรณ์ประมาณ และสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องครักษ์ กิจกรรมร่วมค้า EWE และสัญญาจ้างออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ประมาณฯ บริษัท GA ด้วยหรือไม่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ยังไม่อาจตกลงในเรื่องนี้ได้ จึงเป็นปัญหาในทางบริหาร การจะแก้ไขปัญหานี้ให้ดีต้องได้จำเป็นต้องพิจารณาในด้านนโยบายของกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้ชัดเจนว่ามีความประสงค์อย่างไร โดยเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยี นิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่จะพิจารณาโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานประมาณเพื่อสันติ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ให้เป็นไปตามกฎหมายและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน เทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้วสั่งการหรือเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีให้มีมติ ตามมาตรา ๔๐^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และหากยังเกิดความขัดแย้งในการดำเนินกิจการระหว่างสำนักงานประมาณเพื่อสันติ กับสถาบัน เทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาจดำเนินการตามมาตรา ๘^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ ซึ่งบัญญัติว่าในกรณีที่มีปัญหา การข้ามข้อหรือขัดแย้งในการดำเนินกิจการขององค์การมหาชนกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยข้อขัดแย้ง

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีข้อสังเกตว่า การที่พระราชบัญญัติ องค์การมหาชนฯ บัญญัติให้ฝ่ายบริหารสามารถตั้งองค์การมหาชนได้นั้น ก็โดยที่มีเจตนา真面目 เพื่อให้ จัดทำบริการสาธารณสุขด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อลดปัญหาความสับสนชับช้อน ความขัดแย้ง ในการดำเนินการ และการซับช้อนของความรับผิดชอบในระหว่างส่วนราชการ และเพื่อเปิดโอกาสให้ มีการจัดระบบบริหารแนวใหม่สำหรับการกิจของรัฐที่มีลักษณะเฉพาะในบางกรณี ให้มีความคล่องตัว และมีการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรและบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^{๑๓} มาตรา ๘ ในกรณีที่มีปัญหาการข้ามข้อหรือขัดแย้งในการดำเนินกิจการขององค์การมหาชน กับการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมาย ให้ถือว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การมหาชนตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายพิเศษที่มีวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ

ปัญหาที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการขององค์การมหาชนกับส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยข้อขัดแย้ง พร้อมทั้งกำหนดระเบียบแบบแผนการปฏิบัติราชการ เพื่อการประสานงานระหว่างองค์การมหาชน ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยคณะกรรมการรัฐมนตรี อาจมอบหมายให้คณะกรรมการการกฤษฎีกานเสนอความเห็นและร่างระเบียบแบบแผนการปฏิบัติราชการต่อ คณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาได้

คำวินิจฉัยและระเบียบแบบแผนที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดตามวรรคสอง ให้องค์การมหาชน ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวปฏิบัติราชการต่อไป

ตลอดจนเพื่อบูรณาการให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดเข้าร่วมกันทำงานอย่างมีเอกภาพ และประสานงานกัน เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานซึ่งต้องอาศัยความเร่งด่วน แต่การดำเนินกิจกรรมระหว่างองค์กร มหาชนกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในกรณีนี้มีปัญหาในทางปฏิบัติตามตั้งแต่เริ่มแรก และยังคงมี ต่อเนื่องตลอดมา อันเป็นการขัดต่อเจตนาตนดังกล่าวข้างต้น จึงสมควรที่รัฐมนตรีผู้รักษาการ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรมหาชนนี้ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ จะได้ดำเนินการติดตามและประเมินผล เพื่อแก้ไขการดำเนินกิจการขององค์กรมหาชนนี้ และเสนอ คณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขานุการคณะกรรมการกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฎหมาย

มกราคม ๒๕๕๘